

Jelena Budimirović

Univerza v Beogradu

Filološka fakulteta

Srbija

jelena.budimirovic@fil.bg.ac.rs

Prikaz tematskega zbornika BeLiDa 1

Oddelek za splošno jezikoslovje na Filološki fakulteti Univerze v Beogradu je 1. oktobra 2021 praznoval posebno obletnico. Na ta dan se je pred tridesetimi leti na novoustanovljeni študijski program Splošnega jezikoslovja na Filološki fakulteti vpisala prva generacija študentov. Ob tej pomembni obletnici smo člani oddelka organizirali mednarodno jezikoslovno konferenco *Beogradski lingvistički dani – BeLiDa 2021*, ki je potekala 3. in 4. decembra 2021 na Filološki fakulteti. Na konferenci se je zbralo več kot 70 znanstvenikov z 28 univerz in inštitutov s celega sveta.

Osrednji govorniki *BeLiDe 2021* so bili priznani jezikoslovci: Željko Bošković, redni profesor jezikoslovja s Programa kognitivnih znanosti Univerze v Connecticutu; Brian D. Joseph, ugledni univerzitetni profesor jezikoslovja in južnoslovanskih jezikov na Univerzi države Ohio; Jagoda Granić, profesorica jezikoslovja na Fakulteti za humanistične in družbene vede Univerze v Splitu; Boban Arsenijević, profesor jezikoslovja na Univerzi Karl-Franzens v Gradcu; Vesna Polovina, profesorica splošnega jezikoslovja na Filološki fakulteti Univerze v Beogradu, ena od ustanoviteljev Katedre za splošno jezikoslovje in njena dolgoletna predstojnica; ter Jasmina Moskovljević Popović, profesorica splošnega jezikoslovja, ki na Oddelku poučuje vse od njegove ustanovitve.

Raziskovalni prispevki, predstavljeni na konferenci, so zbrani v tematskem zborniku *Belida 1 – Thematic Collection of Papers*. Kot uredniki so podpisani Borko Kovačević, Natalija Panić Cerovski in Milica Dinić Marinković, prispevki pa so razdeljeni na tri poglavja: *Aktualni trendi v slovničnih študijah (Current Trends in Grammar Studies)*, *Diskurz – od konverzacije do konstrukcije (Discourse – From Conversation to Construction)* ter *Jezik in kultura (Language and Culture)*.

Poglavje *Trenutni trendi v slovničnih študijah* je sestavljeno iz naslednjih osmih prispevkov: Željko Bošković (Univerza v Connecticutu, ZDA) raziskuje (ne)soglasje med generativnim in funkcionalnim pristopom ter med generativno in tradicionalno tipologijo; James Joshua Pennington (Višja šola Concordia, ZDA) preučuje, kaj učinki »priminga« razkrivajo o premenah mehkonebnikov v južnoslovanskih jezikih; Branislav Ivanović in Sofija Bilandžija (Univerza v Beogradu, Srbija) s kontrastivnega in tipološkega vidika analizirata sistem spreganja nepravilnih glagolov v sodobni nemščini in norveščini; Tatjana Marvin (Univerza v Ljubljani, Slovenija) predstavlja analizo obsamostalniških dopolnil v besednih zvezah z izglagolskimi samostalniki v slovenščini; Zorica Kovačević (Univerza v Beogradu, Srbija) preučuje najpogostejše primere sintaktične slogovne analize v švedščini v povezavi z naprednim učenjem jezika in prevajanjem; Vesna Plesničar (Univerza v Novi Gorici, Slovenija) predstavlja rezultate korpusne študije vrstnega reda izbranih levih prilastkov v slovenščini; Tijana Vesić Pavlović (Univerza v Beogradu, Srbija) in Milena Jakić Šimšić (Inštitut za srbski jezik SANU, Beograd, Srbija) raziskujeta vpliv sobesedila na (a)simetričnost srbskih pridevniških protipomenk; Emilija Milojević (Univerza v Beogradu, Srbija) pa preučuje skladenjsko kompleksnost pisne produkcije študentov tretjega letnika francoščine na Filološki fakulteti v Beogradu.

Drugo poglavje *Razprava – od pogovora do konstrukcije* je sestavljeno iz naslednjih sedmih prispevkov: Jana Jurčević (Univerza v Zagrebu, Hrvaška) raziskuje družbeno-pragmatične in semiotične značilnosti grafitov na javnih straniščih, in sicer na širšem področju kritične analize diskurza; Igor Ilić (Univerza v Strasbourgu, Francija) raziskuje narativizacijo argumentov skozi reprezentacijo diskurza; Maja Brkljač (Univerza v Beogradu, Srbija) preučuje jezikovna sredstva, uporabljena v naslovih in vodilih, ter njihovo vlogo pri interpretaciji novinarskih člankov; Ana Lalić (Univerza v Sarajevu, Bosna in Hercegovina) se osredotoča na premagovanje problema »slabih podatkov« skozi analizo primerov govornega jezika v italijanskem epistolarnem diskurzu; Milena Oparnica in Natalija Panić Cerovski (Univerza v Beogradu, Srbija) analizirata pomanjševalnice znotraj govornih korpusov glede na oblikoslovje in pragmatiko; Milica Dinić Marinković (Univerza v Beogradu, Srbija) raziskuje pravopisno nezaznamovane fiktivne dialoge in predstavlja nekatera sredstva za njihovo ekstrakcijo na podlagi prepoznavanja formalnih jezikovnih značilnosti nizov; medtem ko Vesna Polovina (Univerza v Beogradu, Srbija) raziskuje neizpuščanje deiktičnih osebnih zaimkov na korpusu pogovornega jezika ter dejavnike, ki bi lahko vplivali na izbiro med uporabo in izpuščanjem deiktičnih osebnih zaimkov.

Zadnje poglavje *Jezik in kultura* prinaša tri prispevke: Junichi Toyota (Univerza v Osaki, Japonska) z različnih vidikov obravnava vprašanje besed Y-N v indoevropščini; Ana M. Jovanović (Univerza v Beogradu, Sr-

bija) raziskuje kitajski koncept /xiào/ (sinovska pobožnost) s kulturno-lingvističnega vidika; Danilo Savić (Balkanološki inštitut SANU, Srbija) pa raziskuje ilirske etnonime in njihove domnevne albanske sorodne besede.

Pričujoči zbornik je dragocen vir novih idej in jezikoslovnih dosežkov, in sicer s področja slovnice, analize diskurza ter kulture. Avtorji prispevkov so relevantni strokovnjaki iz Srbije, Slovenije in sveta, zbornik pa je zelo aktualen in zanimiv za branje.